

Verkiezingsprogramma 2018-2022

INHOUD

Inleiding

Verkiezingsprogramma 2018 – 2022

Thema's per kern

Speerpunten

Slotwoord

Inleiding verkiezingsprogramma 2018-2022

Het CDA staat voor haar vier uitgangspunten: gerechtigheid, gespreide verantwoordelijkheid, solidariteit en rentmeesterschap. Deze punten inspireren ons en staan centraal in de keuzes die wij maken. Zij vormen het fundament van ons verkiezingsprogramma. Tezamen met onze christelijke waarden en tradities.

Gerechtigheid betekent een betrouwbare overheid die op basis van vaste waarden de burger de zekerheid van de rechtstaat biedt en duidelijke grenzen stelt; een onmisbare voorwaarde voor de bescherming van menselijke waardigheid.

Solidariteit laat zien dat wij als mensen een boodschap hebben aan elkaar, dat sterken opkomen voor zwakkeren en dat de maatschappij sociale garanties biedt.

Gespreide verantwoordelijkheid betekent dat de overheid rekent op de verantwoordelijkheid van mensen en organisaties en hen helpt deze verantwoordelijkheid in te vullen.

De toekomst gaat over rentmeesterschap. Nu de samenleving in al haar vormen snel verandert, moet meer dan ooit zorgvuldig omgegaan worden met het milieu, het klimaat, financiën etc.

Centraal in deze denk- en handelwijze staat de C van christelijke waarden en tradities. De waarden die wij met onze C koesteren zijn: Medemenselijkheid, Niemand achterlaten, Goedheid voor de ander en Rekening houden met elkaar. De C in het CDA is onmisbaar, vormt de kern van ons handelen en denken en vormt een tijdloze kernwaarde.

Het CDA Tholen koestert de hoofdletter C in haar naam. Dat betekent niet dat mensen van andere geloofsrichtingen of niet-gelovigen niet welkom zijn, integendeel, velen die zich geen Christen noemen voelen zich sinds jaar en dag prima thuis bij het CDA. Dat komt omdat mensen de waarden waar de C voor staat belangrijk vinden, waarden die door de geschiedenis diep verankerd zijn in de westerse cultuur en ook in onze gemeente Tholen.

Ons politieke doel is dan ook simpel en ambitieus: Verstandig, Vooruitziend en Samen besturen en er zo voor zorgen dat iedereen –en voor zover mogelijk- op eigen kracht nu en in de toekomst tot z'n recht komt. Om onze politieke doelen te kunnen bereiken moeten we coalities vormen, maar een democratische meerderheid moet rekening houden met de minderheid. Dat is christendemocratie. Wij zien de C als een open letter die staat voor openheid en tegelijk voor omarmen. Je kunt je er geborgen voelen, en tegelijkertijd biedt de C ook ruimte voor jezelf en voor elkaar.

Het CDA vertaalt deze uitgangspunten in beleid door zich in te zetten voor een samenleving, waar met het oog op de toekomst verantwoorde keuzes worden gemaakt en iedereen meedoet. Deze samenleving vormt de basis voor gezamenlijkheid welzijn en duurzaamheid.

Het programma van CDA-Tholen
Wat wij belangrijk vinden, waar we ons voor zullen inzetten
En waar u/jij ons op aan mag spreken.

<i>1. Waarden en traditie</i>	
1.1. Lokale eigenheid	De Thoolse samenleving is een diverse samenleving. We houden zoveel mogelijk rekening met elkaar en respecteren elkaars leefwijze. Dat is iets om trots op te zijn. Het maakt Tholen uniek. Wij vinden het belangrijk om deze sociale cohesie vast te houden.
	Het opgerichte Cultuurplein Tholen (CPT) wordt wat ons betreft financieel en inhoudelijk verantwoordelijk voor de programmering van een evenwichtig cultuuraanbod op het gebied van muziek, theater, kunst en andere muzische vormen. Jong en oud komen aan hun trekken. De gemeente verstrekt globale richtlijnen en subsidie om dit mogelijk te maken.
	De voormalige bibliotheekvestigingen hebben merendeels plaatsgemaakt voor bibliotheekactiviteiten op scholen en de Biebs in de Buurt. Deze diensten worden verleend door vrijwilligers, professioneel ondersteund door bibliotheek Oosterschelde. Bij de Biebs in de Buurt moet je terecht kunnen voor boeken, cursussen, vragen over wonen en over zorg, etc. Het zijn echte leer- en ontmoetingsplaatsen en een vraagbaak voor iedereen. Dat moet in elke kern, desgewenst, een mogelijkheid blijven.
	Muziekverenigingen en de Zeeuwse muziekschool bereiken een breed publiek. In overleg en samenwerking met de basisscholen zullen de Zeeuwse Muziekschool en de muziekverenigingen algemeen vormend muziekonderwijs op de basisscholen verzorgen. Samen muziek maken, maakt het verlenen van subsidie daarvoor, meer dan de moeite waard.
	Monumenten bepalen voor een belangrijk deel ons materiële Cultureel Erfgoed. We steunen initiatieven die gericht zijn op behoud en kwaliteit van dit cultureel erfgoed (evt. herbestemmen gericht op ontmoetingsplaatsen) Het CPT kan ook een belangrijke rol vervullen in het toegankelijk maken van historische gebouwen voor inwoners en toeristen.
	Museum De Meestooft is een niet weg te denken museum voor onze gemeente. Samen met de vele vrijwilligers van het museum houdt de gemeente de Thoolse geschiedenis levend.
1.2. Veiligheid in de buurt	We moeten ons bewust zijn van, en medeverantwoordelijk voelen voor een (verkeers) veilige leefomgeving. Ook op het water. Indien mogelijk spreken we elkaar erop aan. De Buurt-app is een handig middel om elkaar snel op de hoogte te brengen van gevaar in de buurt in wat voor vorm dan ook. Hufterig gedrag wordt niet geduld.
	In geval van nood moet de burger kunnen vertrouwen op een snelle en adequate dienstverlening door politie, brandweer, medische zorg en overheid.
	We focussen op knelpunten vanuit de veiligheidsmonitor. De wijkagenten moeten hier een belangrijke rol in spelen. Ook als het gaat om voorlichting naar onze inwoners. Ook een Buitengewoon Opsporingsambtenaar (BOA) moet hier een bijdrage aan gaan leveren.
	Binnen onze gemeente willen we een politiebureau of agentschap waar mensen op afspraak terecht kunnen voor de diensten van de politie. We willen minimaal 3 wijkagenten voor Tholen behouden en het laagdrempelig contact

	bevorderen.
	Onze gemeente moet de functie van preventiemedewerker in het leven roepen die verantwoordelijk wordt voor signalering en preventieactiviteiten op scholen, instellingen, verenigingen en schakel is tussen gemeente, politie en de samenleving.
	Naast de Beter Buiten app moet ook het meldpunt telefonisch bereikbaar zijn om mondeling te kunnen doorgeven wat er in de openbare ruimte zou moeten worden gerepareerd of anderszins aangepakt.
1.3. Burgerschap	Iedereen doet mee! We vormen met elkaar de samenleving en zijn er voor onszelf maar vooral ook voor elkaar. We vragen niet alleen wat de samenleving voor ons kan doen, maar ook wat wij voor de samenleving kunnen betekenen. Zie vooral ook hoofdstuk 2 Sterke Samenleving.
1.4. Zondagsrust	De zondag is bij uitstek een dag voor rust, onthaasting, ontmoeting en ontspanning. Binnen onze gemeente wordt dat op verschillende manieren ingevuld. De een gaat één of meerdere keren naar de kerk, de ander trekt eropuit. Weer anderen doen beide. Naar de kerk gaan, een hapje eten, een glaasje drinken al of niet op een terras, een baantje trekken in het zwembad of naar het strand; het hoort erbij. De winkels blijven hier op zondag gesloten.

<i>2. Sterke samenleving</i>	
2.1 Samenlevings-gericht werken	Basisvoorzieningen in de kernen zoals dorpshuizen en sportaccommodaties moeten openblijven met door de gemeente beschikbaar te stellen budget én de inzet van de samenleving.
	Stimuleringsfonds samenleving biedt groepen van mensen (coöperatieve vormen) een mogelijkheid om met een financiële bijdrage maatschappelijke initiatieven van de grond te krijgen. Elke kern kan een beroep doen op een voor die kern beschikbaar gesteld budget. De oprichting van een zorgloket voor en door inwoners is hier een prachtig voorbeeld van.
2.2 Doe mee	De jongerenraad moet goed werk kunnen blijven doen voor vooral de 12 +. We kiezen een kinderburgemeester en –wethouders om de kinderen tot 12 jaar aan het woord te laten, naar hen te luisteren en ze te laten ervaren dat ze ertoe doen!
	Het verdwijnen van de maatschappelijke stage vinden we een gemis. De gemeente Tholen zal in samenspraak met het onderwijs voor een herinvoering pleiten en dit ook faciliteren.
	De gemeente zal zich inzetten om burgers op diverse manieren te betrekken bij wat er in de straat, in de wijk, in de kern en in de gemeente als geheel aan planvorming op stapel staat. Burgers krijgen (mede)zeggenschap, worden gedeeld eigenaar en krijgen ruimte voor nieuwe initiatieven die de betrokkenheid in de straat, de buurt, de wijk, de kern vergroten.
	Burgerparticipatie zal vormgegeven worden door van samenstelling wisselende klankbordgroepen, en andere vormen van participatie. De gemeente stimuleert burgerparticipatie met betrekking tot initiatieven, invloed op beslissingen en daadwerkelijke uitvoering in de eigen omgeving. Dorpstafels – dorpsgemeenschappen kunnen hier een belangrijke voortrekkersrol vervullen.
	Het CDA wil graag meewerken aan de organisatie van een cursus ‘Lokale Politiek’. Het is belangrijk dat burgers de gelegenheid krijgen kennis te nemen van het reilen en zeilen in de gemeente(raad).
	We zijn medemenselijk, barmhartig en gastvrij als er op Tholen een beroep wordt gedaan met betrekking tot opvang van vluchtelingen en het huisvesten en begeleiden van statushouders.
2.3 Verenigingen en vrijwilligers	Vrijwilligers en mantelzorgers kunnen gebruik maken van een aantal trainingen die hen toerusten voor hun waardevolle werk. Vrijwilligers worden door de gemeente jaarlijks ‘in het zonnetje gezet’. (zie ook 4.3.1.)
	Een gemeente die verenigingen en vrijwilligers centraal stelt laat hen niet betalen voor de VOG (verklaring omtrent gedrag).
	Verenigingen zijn het cement van de samenleving! In verenigingen wordt meegeleefd, meegedaan, meegedacht en meebeslist; het zijn de kweekvijvers en de ‘proef- en speeltuinen’ van de samenleving. De gemeente blijft verenigingen subsidiëren. Wel stimuleert de gemeente verenigingen om in mindere mate afhankelijk te worden van overheidssubsidie.
2.4 Bewegen voor leefbaarheid en welzijn	Sportverenigingen zijn financieel en technisch verantwoordelijk voor de organisatie en uitvoering van het onderhoud van velden en accommodaties. De gemeente stelt jaarlijks een meerjarig vastgesteld budget beschikbaar om de Sportstichting in staat te stellen dit onderhoud op een verantwoorde manier, met inzet van de verenigingen, uit te voeren.
	Sportverenigingen die extra willen investeren in het bereiken en begeleiden van

	specifieke doelgroepen Jeugd (bijvoorbeeld G-teams, kinderen met een ontwikkelingsstoornis, sociaal-emotioneel kwetsbare kinderen,) worden door de gemeente (financieel) extra ondersteund.
	Wanneer het kabinet gezond leven en bewegen hoog in het vaandel houdt, zou een vakleerkracht op de basisscholen een must moeten zijn en zouden ze daar budget voor beschikbaar moeten stellen.
2.5 Bereikbaarheid	Plattelandsgemeenten zoals Tholen zijn gebaat bij een uitgekiend vervoerssysteem. Onderling afgestemd Openbaar vervoer, Regiotaxi, WMO-vervoer, buurtbussen e.d. kunnen het maatwerk verzorgen dat nodig is om de bereikbaarheid van voorzieningen te optimaliseren. Goed onderhouden wegen zijn een voorwaarde.
	De (elektrische) fiets wordt een steeds belangrijker vervoermiddel voor jongeren (scholieren) en ouderen. Veilige en goed onderhouden fietspaden zijn van groot belang.
	Voor de groep van 12+ die voortgezet onderwijs volgt buiten de woonkern moet er een goede busverbinding zijn. De gemeente zet zich hiervoor samen met de scholen nadrukkelijk in bij provincies en vervoerders.
2.6 Voldoende en betaalbare woningen	Een sociaal woningbouwprogramma voor starters en senioren is van belang voor de leefbaarheid. Samen met de woningcorporatie wordt gekeken naar woonkostenbesparende duurzaamheidsmaatregelen, gedifferentieerde grondprijzen en ondersteuning bij het bouwen.
	We zetten samen met projectontwikkelaars en woningcorporaties in op levensloopbestendige woningen en wijken waar het goed toeven is voor jong en oud.
	Wij zijn voorstander van woonvormen die jong en oud uitnodigen om wonen en zorgen-voor-elkaar mogelijk te maken.
	De bestaande voorraad krijgt voortdurende aandacht. Leningen voor aanpassingen van woningen ten dienste van duurzaamheid en levensloopbestendigheid worden uitsluitend voor de bestaande voorraad ingezet.
	Voor Particulier en Collectief Opdrachtgeverschap t.b.v. woningbouw wordt ruimte geboden.

<i>3. Familie en gezin</i>	
3.1 Gezinnen	Het gezin is de hoeksteen van onze samenleving. In het gezin is sprake van spelen, leren, vieren en voeren van gesprekken. Het is de kraamkamer voor ontplooiing en sociale ontwikkeling. Het Centrum voor Jeugd en Gezin biedt samen met de scholen opvoedkundige ondersteuning aan ouders en kinderen die daar behoefte aan hebben. Wij bepleiten de mogelijkheid van opvoedondersteuning in moeilijke en makkelijke tijden.
	Belemmeringen die het combineren van ouderschap met werk en inkomen in de weg staan, moeten worden weggenomen. Er is een gespreid aanbod van voor- en naschoolse opvang. (zie ook Onderwijs)
	Helaas kunnen niet alle ouders bij elkaar blijven. Naast dat dit voor de twee ouders zelf ingrijpend is, kunnen de gevolgen voor de kinderen dit ook zijn. Zeker voor de vele kinderen die een vechtscheiding meemaken. Zij doen het minder goed op school, zijn vaker agressief en gevoeliger voor depressiviteit. In sommige gemeenten is de helft van alle jeugdhulpvragen gerelateerd aan echtscheidingen. Bij hulpvragen weet de gemeente door te verwijzen naar betrokken instanties.
3.2 Kind-vriendelijke buurten	Laten we oog hebben voor een schone omgeving. Daar passen hondenpoep en zwerfafval volstrekt niet in. Waar onvoldoende bakken staan, moeten er worden bijgeplaatst. Van speciale hondenuitlaatplaatsen zijn we geen voorstander. Toezicht en handhaving zouden niet nodig moeten zijn, maar blijken in de praktijk helaas wel nodig.
	Er moet evenwicht zijn tussen 'blik op straat' en 'groen in 't plantsoen'. Ook bij dorpsvernieuwingen moet er voldoende groen, speelgelegenheid en parkeergelegenheid zijn.
	Wij willen in (kinderrijke) buurten een gerichte aanpak van criminaliteit en verkeersonveilige situaties.
3.3 Onderwijs	Behoud van tenminste één basisschool en zo mogelijk een daaraan verbonden peuterspeelzaal in elke woonkern. In woonkernen waar er meerdere scholen zijn, wordt de samenwerking door de gemeente actief gestimuleerd.
	Ouders hebben in onze gemeente heel wat te kiezen als het gaat om basisscholen voor hun kinderen; protestant-christelijk, reformatorisch, rooms-katholiek, openbaar, etc. Dat willen we zo houden. Ook bij een mogelijke sluiting van scholen moet er te kiezen blijven. Het is rijkdom in verscheidenheid; een veelkleurig palet.
	Kinderopvang, peuterspeelzalen, bibliotheek, jeugdgezondheidszorg, consultatiebureaus en andere functies die aan het onderwijs gerelateerd zijn worden bij voorkeur gehuisvest in één gebouw. Deze kindcentra of brede scholen maken een optimale samenwerking mogelijk. Ze zijn bij voorkeur open van 07.00 tot 19.00.
	De gemeente is verantwoordelijk voor grootschalige renovatie en vervangende nieuwbouw van schoolgebouwen. Frisse en veilige (multi) functionele en duurzame gebouwen zijn de criteria als voor renovatie of nieuwbouw moet worden gekozen.
	Passend onderwijs voor alle leerlingen en zo mogelijk dicht bij huis. De gemeente nu betaalt jaarlijks honderdduizenden euro's aan taxi's om kinderen met speciale leer- en ontwikkelingsvragen naar scholen buiten Tholen te brengen. Die tonnen aan euro's kunnen, in elk geval deels, beter ingezet worden om de deskundigheid en faciliteiten naar de scholen in Tholen te halen.
	De gemeente investeert in preventieve maatregelen die een instroom in

	jeugdzorg moeten verminderen. Dit kan door scholen te ondersteunen in de begeleiding van leerlingen die o.a. door huiselijke problematiek extra ondersteuning nodig hebben. Dit kan door ook basisscholen gebruik te laten maken van door de gemeente beschikbaar te stellen schoolmaatschappelijk werk.
3.4 Samen met maatschappelijke organisaties	Voor de ontwikkeling van jonge mensen zijn kunst, cultuur en sport van wezenlijke waarde. Ook het belang hiervan voor ouderen en gehandicapten mag niet onder stoelen of banken worden gestoken. De gemeente stelt deskundigheid en geld beschikbaar om daar samen met ondermeer de scholen, de sportverenigingen, het CPT en het museum uitvoering aan te geven. Dat geldt eveneens voor o.a. duurzaamheid, natuur & milieu en verkeersonderwijs. Daarnaast biedt de gemeente zo nodig ondersteuning aan op individuele basis om deelname van minima te stimuleren.
3.5 Lokale toegang zorg	Huisartsenpraktijken, onderwijsinstellingen, verenigingen, de werkgroep gehandicaptenbeleid, ouderenbonden, het centrum voor jeugd en gezin, consultatiebureaus, kinderopvang en peuterspeelzalen; ze zijn allemaal de ogen en oren van de samenleving. Breng in elke kern en in alle opzichten deskundigheid en hulp ten behoeve van de kwetsbaren bij elkaar. De hulpvraag dient vervolgens leidend te zijn en niet het aanbod van een hulpverlenende instantie. De gemeente heeft hierin een verbindende rol.
	Belangrijk is dat de toegang tot zorg zo is georganiseerd dat jongeren naar de meest adequate zorg op het juiste moment worden geleid: dus 'licht' waar het kan en 'zwaar' waar het moet. Wij vinden dat het niet uit moet maken onder welke wet het valt, bijvoorbeeld de scheidslijn tussen WMO en jeugdzorg. Wetten moeten de hulpverlening bevorderen en niet in de weg zitten. Wij bepleiten een veel betere overgang tussen de verschillende vormen van zorg en vinden dat de gemeente jongeren en hun familie daarin duidelijk en op tijd moet begeleiden.

<i>4. Zorg voor elkaar</i>	
4.1 Preventie	Door in de kantine van de sportvereniging of school gezonde producten aan te bieden, wordt meegeholpen de keuze voor een gezonde leefstijl bij de leden of leerlingen te bevorderen en daarmee het groeiende probleem van overgewicht tegen te gaan. Gemeente, scholen en (sport)verenigingen gaan deze uitdaging gezamenlijk aan.
4.2 Persoonlijke kracht.	We willen ook in de zorg de mogelijkheid instellen dat inwoners met een 'recht om uit te dagen' voorstellen doen om zelf de zorg in hun omgeving te organiseren als alternatief voor zorg die wordt aangeboden door de gemeente.
4.3 Omzien naar elkaar	Kerken, zorgcentra, zorgleveranciers, organisaties als het Leger des Heils en gemeente worden steeds belangrijker partners van elkaar in de bestrijding van armoede en in het verlenen van mantelzorg en het ondersteunen van mantelzorgers. Hier is geen scheiding van kerk en staat van toepassing. Integendeel. Met behoud van diversiteit en keuzevrijheid kunnen we door samen te werken een schild voor de zwakken zijn. Wij vinden dat een op te zetten coördinerend platform een belangrijke schakel moet worden in deze ketenaanpak.
4.3.1 (Mantel)zorg voor kwetsbaren en ouderen	Op professionele zorg voor kwetsbare en hulpbehoevende ouderen wordt niet bezuinigd. In de snel veranderende samenleving is het goed om ouderen mee te nemen in de digitale wereld. Om in conditie te blijven worden sport- en spelprogramma's ontwikkeld en aangeboden. Ouderenbonden en andere verenigingen en organisaties die zich sterk maken voor het welzijn van de ouderen mogen rekenen op subsidie van de gemeente. Ook hier geldt dat ze wel worden gestimuleerd minder afhankelijk te worden van deze overheidssubsidie.
	Gezond oud worden en langer zelfredzaam blijven vraagt om actieve participatie van deze groter wordende groep. Combinatiefunctionarissen kunnen hier een belangrijke rol in spelen. Zij kunnen een coördinerende rol vervullen tussen de betrokkenen, verenigingen, ouderenorganisaties en zorg- en welzijnsinstellingen.
	Voorzieningenconsulenten en budgetcoaches hebben een belangrijke taak bij schuldhulpverlening. Inzetten op preventie moet prioriteit krijgen; voorkomen is beter dan genezen. Indien noodzakelijk biedt de gemeente een solide en sociaal vangnet.
	De website van de gemeente moet toegankelijk zijn, ook als het gaat om bestaande regelingen en hoe en wanneer daar gebruik van kan worden gemaakt. De informatievoorziening over training, weerbaarheid e.d. is via de website ook helder, eenduidig en uitnodigend.
	Gemeente en Stadlander moeten in samenwerking met met bijvoorbeeld Anna Zorgt prestatieafspraken maken over zorg-op-maat en huisvesting voor kwetsbare groepen.
	Een sociale/zorgkaart moet inzicht gaan geven in de mogelijkheden die er op het gebied van zorg en welzijn zijn.
	Een coördinatieschema moet inzichtelijk maken wie waar verantwoordelijk voor is en de gemeente moet daarin coördinerend professioneel ondersteunend zijn.
	Naast de bestaande aanspreekpunten voor jeugd- en jongerenzorg, moeten er ook aanspreekpunten zijn bij de gemeente op het gebied van ouderenzorg.
	Geef de mantelzorger of ouderenadviseur een vaste positie bij het

	<p>keukentafelgesprek.</p> <p>Betrek mantelzorgers, als ervaringsdeskundigen, bij het opstellen en de uitvoering van het beleid.</p> <p>Maak het plaatsen van tijdelijke mantelzorgunits mogelijk naast de woning van degene die zorg heeft.</p> <p>Organiseer professionele ondersteuning van mantelzorgers voor informatie, advies of praktische ondersteuning.</p> <p>Geef blijken van waardering aan mantelzorgers door bijvoorbeeld een mantelzorgprijs, het verstrekken van een mantelzorgcompliment of een gezellige avond uit.</p>
4.3.2	<p>Voor ons is eenzaamheidsbestrijding een speerpunt in het zorg- en welzijnsbeleid. Wij willen in samenspraak met maatschappelijke organisaties een gemeentelijke aanpak van eenzaamheid, waarbij ouderen die in isolement dreigen te raken regelmatig worden bezocht. Belangrijk is dat vrijwilligers en professionals tijdig (leren) signaleren wanneer eenzaamheid zorgwekkende vormen gaat aannemen. Op deze manier kan er tijdig informele ondersteuning of zo nodig professionele interventie in gang worden gezet.</p> <p>De nieuwe lichting gepensioneerden heeft veel in huis. Omdat we hen graag actief bij de samenleving betrokken houden, zijn we van plan alle mensen die de AOW-gerechtigde leeftijd bereiken een informatiepakket aan te bieden waarin zij worden opgeroepen hun talent en kennis in te zetten voor de Thoolse gemeenschap.</p>
4.4 Samenwerking met professionals	<p>Neem de regie als gemeente voor de samenwerking van professionals, (huisartsen, CJG, onderwijs, politie, maatschappelijk werk) om een integrale aanpak in de buurt mogelijk te maken. Bij een integrale aanpak waarborgt de gemeente goede bereikbaarheid en snelle doorschakeling waar nodig (24-uursbereikbaarheid, korte lijnen naar huisartsen en zorgorganisaties)</p>
4.5 Financiën	<p>Om mensen met een laag inkomen tegemoet te komen sluit de gemeente een collectieve zorgverzekering af. Minima kunnen dan tegen een gereduceerd tarief een zorgverzekering afsluiten via de gemeente. Deze tegemoetkoming moet wel in een eerlijke verhouding staan tot kosten van mensen die net buiten de regeling vallen. (110% van de bijstandsnorm) Om de deelname aan de collectieve ziektekostenverzekering te vergroten betaalt de gemeente daarbij zo nodig een deel van de premie, zoals wettelijk verplicht.</p> <p>Waar mogelijk draagt de gemeente bij in natura (jeugdsportfonds, jeugdcultuurfonds)</p> <p>Financiële middelen vanuit gemeentefonds mogen binnen sociaal domein volledig worden besteed. Solidariteit is niet alleen opkomen voor zwakkeren, maar ook respect en waardering hebben voor inzet en talent.</p>
4.5.2 Eigen bijdragen	<p>Wij bepleiten een vangnetregeling in de bijzondere bijstand voor eigen bijdragen. Wij kiezen een maximumbedrag dat een gezin aan eigen bijdragen moet betalen. Een inkomensstaffel voor eigen bijdragen vinden wij nodig, zodat mensen die net boven de minimumgrens zitten niet onevenredig hoge eigen bijdragen hoeven te betalen.</p>
4.6 Organisatie	<p>Goede voorbeelden van 'zorg-voor-elkaar' in onze woonkernen zijn Anna Zorgt en de in ontwikkeling zijnde zorgloketten in andere woonkernen. De gemeente stimuleert dergelijke initiatieven en geeft vertrouwen en ruimte aan de creativiteit, deskundigheid en enthousiasme van deze mensen die de kracht van de samenleving zijn en verder kunnen aanboren.</p>
4.7 Werk, participatie en armoedebestrij	<p>Minima worden daar waar nodig en gewenst financieel ondersteund. Werk en opleiding is niet het enige, maar wel het beste middel om financieel</p>

ding	onafhankelijk te worden en te blijven. Maatwerk is ons uitgangspunt.
	<p>Mensen met een uitkering mogen niet geïsoleerd komen te staan in de samenleving. Wij vinden dat de gemeente zich actief moet inzetten om mensen te motiveren een bijdrage te leveren aan de samenleving. Dit kan in de vorm van werk, dat doorgaans door vrijwilligers wordt verricht.</p> <p>Leidend is de (Olympische) gedachte: meedoen is belangrijker dan winnen.</p> <p>Tegenprestatie en participatie zijn wettelijk geborgd. Werken in combinatie met uitkering moet “lonend” zijn, dus werken met behoud van uitkering + een bonus.</p> <p>Het is helaas niet reëel om te veronderstellen dat alle oudere werklozen op korte termijn een vaste baan kunnen vinden. Vaak zijn deze mensen wel op een andere manier in de samenleving actief, bijvoorbeeld als vrijwilliger of mantelzorger. Die inzet verdient waardering van de samenleving en van de gemeente.</p>

5. Eerlijke economie	
5.1 Bedrijvigheid	<p>Toerisme & Recreatie moeten een nog belangrijker motor worden voor de plaatselijke economie. Ondernemers die Tholen willen profileren als dé ‘place to be’ voor o.a. cultuurproevers, natuurliefhebbers, watersporters, duikers, surfers, fietsers, wandelaars en campinggasten, en daar daadwerkelijk en aantoonbaar bijdragen aan willen leveren, worden door de gemeente bij voorrang gefaciliteerd; uitbreiding van de voet- en fietsveren en de aanleg van strandjes wordt toegejuicht. Ook het verder uitbreiden van een wandelroutenetwerk en het verbeteren van het fietskooppuntensysteem. Stuk voor stuk uitgelezen ingrediënten om passagiers van riviercruiseschepen van het Thoolse te laten genieten in nauwe samenwerking met Willemstad en Bergen op Zoom. De gemeente draagt bij aan faciliteiten voor de aanleg van deze schepen.</p>
	<p>Recreatieondernemers krijgen meer verantwoordelijkheid op het gebied van toeristische voorzieningen. De extra opbrengst aan toeristenbelasting wordt in een ondernemersfonds gestort.</p> <p>De recreatieondernemers trekken andere ondernemers aan om gezamenlijk verantwoordelijkheid te dragen voor de toeristische impuls en om het fonds verder te voeden.</p>
	<p>Ondernemersverenigingen worden te allen tijde geraadpleegd bij gemeentelijke planvorming die een relatie heeft met ondernemersbelangen. Vanuit die invalshoek is gemeentebelang ondernemersbelang en ondernemersbelang is gemeentebelang.</p>
	<p>Onze gemeente kent een sterke bedrijvigheid die geworteld is in de omgeving en in de samenleving, zoals de agrarische sector. (zie verder 5.3)</p>
	<p>De gemeente streeft naar een zo divers mogelijk palet van bedrijvigheid, om alle sectoren zo veel mogelijk in de gemeente vertegenwoordigd te hebben en een zo divers mogelijke werkgelegenheid te hebben. Hieronder valt ook het bieden van ruimte aan en aantrekken van innovatieve en high-techbedrijven.</p>
	<p>Tholen heeft veel te bieden: een bevolking met een alom geroemde arbeidsmoraal, gunstige ligging en prima vestigingsvoorwaarden. De gemeente moet zich blijvend inspannen dit uit te dragen om zo bedrijven naar Tholen te halen. Dat is goed voor de gemeentelijke portemonnee en goed voor de lokale werkgelegenheid.</p>
	<p>Het is belangrijk dat lokale producten en diensten zoveel mogelijk lokaal verkocht kunnen worden. De gemeente ondersteunt initiatieven die dit mogelijk maken en neemt hier zelf het voortouw in door dit in het inkoopbeleid op te nemen.</p>
	<p>Economische activiteiten vanuit de gemeente moeten voldoen aan Wet “Markt en overheid”. De gemeente mag geen oneerlijke concurrentie met bedrijfsleven aangaan. Paracommercie moet worden tegengegaan.</p>
5.2 Stad en land	<p>De gemeente stimuleert inspanningen die erop gericht zijn verloedering door bijvoorbeeld verkrotting van woningen en bedrijfsruimten en verwildering van tuinen tegen te gaan. Zet in op het bekend maken van provinciale regelingen/subsidies.</p>
	<p>Het minder mogen gebruiken van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen is een goede zaak, maar mag niet ten koste gaan van de beeldkwaliteit van de straat. De gemeente onderzoekt daartoe alternatieve methoden van onkruidbestrijding in samenwerking met andere gemeenten.</p>
	<p>Ondernemers en gemeente zijn samen verantwoordelijk voor aantrekkelijke en</p>

	bloemrijke winkelgebieden. De centra van onze kernen blinken tijdens het toeristenseizoen uit in 'kleur en fleur'.
	(weggehaald, want staat al bij 2.6)
	Onze inwoners vinden de gemeente Tholen een prachtige gemeente. Om dit op onderdelen te verbeteren, op peil te houden en uit te bouwen moeten we informatie hebben die de gemeente daarbij kan helpen. De leefbarometer is daarvoor een adequaat instrument. Daarnaast vinden wij dat de Elsevier-ranking waarop de gemeente Tholen langjarig consequent zeer laag scoort moet worden geanalyseerd. Ook dat kan informatie opleveren die van belang is om de gemeente tot een nog mooiere gemeente te maken.
5.3 Ruimte geven aan agrarische bedrijvigheid	<p>Wij bieden ruimte aan agrarische ontwikkelingen zowel voor de traditionele activiteiten als voor innovatieve activiteiten (nieuwe teelten)</p> <p>De gemeente maakt zich sterk voor de aanvoer van goed en voldoende zoet water voor de landbouw.</p> <p>Bestemmingsplannen maken het mogelijk om bouwblokken uit te breiden tot 1,5 ha.</p> <p>Wij zijn vóór de ruimte-voor-ruimte-regeling zolang deze de bedrijfsuitoefening van omliggende ondernemers niet belemmert.</p> <p>Het landbouwverkeer wordt faciliteiten geboden (landbouwroutes e.d.) waardoor de verkeersveiligheid voor andere verkeersdeelnemers zal toenemen.</p> <p>Veehouders die willen uitbreiden om zo de dieren meer ruimte te bieden, krijgen daartoe de medewerking van de gemeente.</p> <p>Er is geen ruimte voor meer intensieve veehouderijen.</p> <p>Het buitengebied is voor alle inwoners en toeristen. 'Boeren, burgers en buitenlui' respecteren elkaar en houden het voor elkaar leef- en werkbaar.</p> <p>Leegstand van agrarische bedrijfswoningen moet worden tegengegaan. De plattelandswoning biedt hiertoe mogelijkheden. Deze woning mag als burgerwoning worden gebruikt. Hij wordt niet beschermd tegen milieugevolgen zoals geur, geluid en trilling, met uitzondering van luchtkwaliteit van het bijbehorende agrarisch bedrijf. Wij zijn voor een ruimtelijk beleid dat de vestiging van seizoenarbeiders bij agrarische bedrijven mogelijk maakt.</p>
5.4 Duurzaamheid	<p>We geven ontwikkelingen op het gebied van opwekking en toepassing van duurzame energie ruime kansen; zo ook bij bestaande woningen.</p> <p>Windmolens mogen in concentratiegebieden worden geplaatst, mits een deel van de opbrengst ten goede komt aan lokale maatschappelijke initiatieven.</p> <p>We moeten zorgen dat Tholen in 2050 energieneutraal is: alle energie die dan wordt gebruikt is hernieuwbare energie. (zon, wind, geothermie, aardwarmte, getijdestroom, biomassa etc. etc.) De gemeente moet hierin een voorbeeldrol vervullen. Deze voorbeeldrol geldt tevens voor circulair inkopen en afvalreductie.</p> <p>Een verplichting tot gasaansluitingen moet komen te vervallen.</p> <p>Schaliegas(proef)boringen en -winning blijven ongewenst.</p> <p>Zonne-energie is hard nodig om de transitie te maken naar duurzame energie.</p> <p>Het CDA vindt het echter moeilijk uit te leggen dat er zonneweides kunnen komen op (goede) landbouwgrond, terwijl er dmv meervoudig ruimtegebruik nog voldoende alternatieven voor handen zijn, zoals daken van woningen, schuren, bedrijven, overheidsgebouwen, etc.</p>
	Als het kabinet definitief kiest voor een robuust ecosysteem in Volkerak-Zoommeer door verzilting en terugbrengen van getij, dan wordt de uitvoering daarvan pas ter hand genomen als de zoetwateraanvoer en -beschikbaarheid

	voor de agrarische ondernemers is gerealiseerd en gegarandeerd.
	De gemeente moet de in gang gezette onderzoeken naar passende oplossingen voor de geurproblematiek van intensieve veehouderijen voortzetten.
	Stimuleringsfonds samenleving moet ingezet kunnen worden om collectieve duurzaamheidsinitiatieven vanuit de samenleving te stimuleren. De samenleving is gebaat bij zowel fysieke als sociale duurzaamheid.
5.5 Vakonderwijs	Het bedrijfsleven en de samenleving zijn gebaat bij goed en gekwalificeerd personeel. De gemeente gaat de zoektocht naar stage-, werkervarings- en afstudeerplaatsen ondersteunen voor het middelbaar en hoger beroepsonderwijs.
5.6 Mobiliteit	Voor een goede en veilige verkeersafwikkeling van Tholen-stad en van het bedrijventerrein is de derde ontsluiting op de Nieuwe Postweg geen luxe maar noodzaak. Een doorgaande weg voor vrachtwagens in een dorp is niet meer van deze tijd. Het zorgt voor veel overlast en verkeersonveilige situaties. Daarom moet de rondweg voor Oud-Vossemeer er komen.
5.7 Gezonde gemeentefinanciën	De gemeente Tholen moet een financieel gezonde gemeente blijven. De woonlasten overstijgen die van de gemiddelde Nederlandse gemeente niet.
	Tholen moet als zelfstandige gemeente behouden blijven. Gemeentebestuur en inwoners dienen over en weer herkenbaar, nabij en aanspreekbaar te zijn. Uiteraard zoekt de gemeente Tholen daar waar nodig de intergemeentelijke samenwerking. Schaalvergroting door herindeling is niet het antwoord op de uitdagingen waarvoor gemeenten staan. Bovendien is aangetoond dat efficiëntie, effectiviteit afnemen en de kosten navenant toenemen. De ambtelijke en bestuurlijke organisatie is kwalitatief en kwantitatief zodanig ingericht en toegerust dat flexibel en adequaat kan worden ingespeeld op de veranderende en complexer wordende samenleving. Uiteraard tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten.

Thema's per kern waarvoor het CDA zich sterk zal maken:

Anna Jacobapolder:

- Om de leefbaarheid en levendigheid in kleine kernen in stand te houden is het van groot belang dat de school CBS Het Kompas en Ons Dorpshuis gehandhaafd blijven. Het zijn de dragende voorzieningen voor de gemeenschap van AJP. De gemeente zal daartoe blijvend moeten investeren om dit mogelijk te maken. Uiteraard mét inzet van de samenleving zelf.
- De buurtbus is belangrijk voor AJP en moet behouden blijven. Het is dé verbinding tussen het dorp en de lijnbussen.

Oud-Vossemeer:

- De rondweg moet er komen. Veiligheid en leefbaarheid zijn daarmee gediend. Provincie, Waterschap en gemeente stellen in overleg en samenwerking met de bevolking een voorkeursvariant vast en een datum waarop de realisatie zal plaatsvinden.
- Het Raadhuisplein wordt opnieuw ingericht. Het is logisch dat de Raadhuisstraat in één werk wordt meegenomen. Dat komt de (beeld)kwaliteit ten goede en werk met werk bespaart kosten.
- Scholen in Vosmeer werken op tal van terreinen samen, ook met kinderopvang en peuterspeelzaal. De huisvesting is sterk gedateerd en voldoet niet meer aan de onderwijsseisen van deze tijd. Een plan voor een nieuw gebouw waarin diverse functies kunnen worden ondergebracht, verdient een snelle realisatie.

Poortvliet:

- Het dorps huis is versleten, de schoolgebouwen sterk gedateerd, de gymzaal aan het eind van z'n latijn,allemaal redenen om ervoor te zorgen dat er nieuwe huisvesting komt opdat de voorzieningen in Poortvliet behouden blijven.
- Een dorpsontwikkelingsplan wordt samen met de inwoners ontwikkeld. Daarnaast is geld en blijvende aandacht nodig om zorgloket, onderwijs, bieb-in-de-buurt, kleuters en peuters, kinderopvang, gymvereniging onderdak te bieden en activiteiten voor en door inwoners mogelijk te maken.
- Bij voorkeur in een multifunctioneel gebouw waarin de diverse functies elkaar kunnen versterken.

Scherpenisse:

- We hechten aan initiatieven die de sociale cohesie in de samenleving versterken. Mooie voorbeelden hiervan zijn de Oranjevereniging en de Kunstkamer Holland Huis. Dat mag vertaald worden in financiële steun om deze initiatieven ruime kans te geven.

St. Annaland;

- Met de herinrichting van het Havenplateau en het Havenplein kan het opknappen van de Voorstraat niet achterblijven; Dit is noodzakelijk om de gewenste verbinding tussen haven en dorp te realiseren. Samen met ondernemers en inwoners wordt een herinrichtingsplan ontworpen en uitgevoerd.

St. Maartensdijk;

- Smerdiek West moet verder worden opgepakt. Gemeente, Stadlander en een bouwbedrijf komen samen tot herinrichting van het gebied. Aan een Speelpark in West wordt samen met en door de inwoners vorm en inhoud gegeven.
- De gemeente realiseert samen met een marktpartij een overdekt zwembad voor Tholen en de toerist in het algemeen en voor Smerdiek in het bijzonder. Het investeringsbudget dat voor de renovatie van het openluchtbad Haestinghe nodig zou zijn, wordt in z'n geheel in het overdekte zwembad gestoken. Dat brengt de komst van zo'n zwembad héél dichtbij. Geen halve maatregelen!
- Investeren in Smerdiek is investeren in woningbouw. Met de uitplaatsing van de sport en het zwembad naar de Geertruidapolder en de sloop van de oude Haestinghe ontstaat er letterlijk ruimte om vanuit de kern woningen toe te voegen. Naast de nieuwe Haestinghe is er ruimte voor nieuwe schoolgebouwen al of niet onder één dak!

St. Philipsland;

- St. Philipsland is een Sportdorp bij uitstek. En moet dat vooral ook blijven. Extra investeren in het sportdorp om de jeugd (nog meer) zinvolle activiteiten te kunnen bieden verdient meer aandacht van de kant van de gemeente en dus meer geld om Sportdorp ook op die manier mogelijk te maken. Meer geld voor sport en cultuur is geen kostenpost, maar investeren in de toekomst!
- **De gemeente werkt mee aan initiatieven om het recreatieve gebruik van de haven optimaal te benutten.**

Stavenisse;

- Zoals vrachtwagens en ander zwaar verkeer niet meer door Oud-Vossemeer moeten rijden, zo hoort ook een bus niet meer in de straten van Stavenisse thuis. Ze veroorzaken schade en zorgen voor verkeersonveilige situaties. De gemeente kijkt samen met inwoners welk alternatief er is om dit te voorkomen en dient een plan in bij de provincie en de busmaatschappij die hiervoor verantwoordelijk zijn.
- Een samenwerking tussen Watersnoodmuseum Ouwkerk, Watersnoodhuis Stavenisse en museum De Meestoof kan een versterking zijn voor het levend houden van het verhaal over de watersnood.

Tholen;

- Een 3^e ontsluiting op de Nieuwe Postweg is geen luxe maar bittere noodzaak. Met de derde ontsluiting kunnen de nieuwe wijken ontsloten worden waardoor de Grindweg wordt ontlast en is er ook voor het bedrijventerrein extra ruimte voor aan- en afvoer.
- De Eendrachtsweg is een pareltje geworden; aantrekkelijk voor inwoners, ondernemers en toeristen. De Botermarkt en de Kerkstraat steken daar schraal bij af. Om het voor inwoners, winkeliers en toeristen nog aantrekkelijker te maken moeten de plannen voor de Botermarkt en Kerkstraat versneld worden uitgevoerd. Prettig om er te wandelen, te winkelen en te verblijven.

CDA Tholen – Speerpunten 2018-2022

1. Waarden en traditie

- **Lokale eigenheid.**

Binnen onze Thoolse samenleving **respecteren we elkaars leefwijze en de daaraan verbonden traditie. Zo ook op zondag**; de een gaat één of meerdere keren naar de kerk, de ander trekt eropuit. Weer anderen doen beide. **Zwembaden mogen open blijven, winkels blijven dicht.**

- **Veiligheid in de buurt**

Daar waar ontsporing dreigt moeten onze inwoners een beroep kunnen doen op een **preventiemedewerker, wijkagenten en buitengewone opsporingsambtenaar (boa)**. De aan te stellen preventiemedewerker is het oog en het oor in de samenleving en legt de verbinding tussen bijvoorbeeld de buurt, scholen, verenigingen, gemeente, politie en anderen om escalatie te voorkomen.

2. Sterke samenleving

- **Gericht werken aan de samenleving**

Basisvoorzieningen in de kernen zoals **dorpshuizen en sportaccommodaties blijven open** met door de gemeente beschikbaar te stellen budget én de inzet van de samenleving.

- **Lokale politiek**

Wanneer kan ik inspreken, waar vind ik bij de politiek een luisterend oor, hoe werkt dat nu met die commissies en de raad, hoe kan ik invloed uitoefenen op beleid, wanneer word ik bij plannen in mijn buurt betrokken, kan ikzelf of samen met anderen plannen aandragen? **Allemaal vragen die in een cursus 'Lokale politiek' aan de orde kunnen komen.** Zo'n cursus draagt bij aan een zelfbewuste krachtige samenleving.

- **Sport en Cultuur voor leefbaarheid en welzijn**

Verenigingen, zoals sport- en muziekverenigingen die extra willen investeren in het bereiken en begeleiden van **specifieke doelgroepen** Jeugd (bijvoorbeeld G-teams, kinderen met een ontwikkelingsstoornis, sociaal-emotioneel kwetsbare kinderen, ouderen.....) worden door de gemeente **naast de basissubsidie extra ondersteund.**

3. Familie en Gezin

- **Gezinnen en basisscholen**

Het gezin heeft een belangrijke plaats in de samenleving. In het gezin is sprake van spelen, leren, vieren en voeren van gesprekken. Evenals op de basisschool. Het zijn de **kraamkamers voor persoonlijke ontplooiing en sociale ontwikkeling.** Ouders moeten in moeilijke en moeilijke tijden een beroep kunnen doen op het **Centrum voor Jeugd en Gezin**. Voor scholen stellen we geld beschikbaar voor de aanstelling van een **schoolmaatschappelijk werker**. Daar wordt iedereen beter van.

- **Passend Onderwijs**

Passend onderwijs voor alle leerlingen. En zo mogelijk dicht bij huis. De gemeente betaalt jaarlijks honderdduizenden euro's aan taxi's om kinderen met speciale leer- en ontwikkelingsvragen naar scholen buiten Tholen te brengen. Die tonnen kunnen, in elk geval deels, beter ingezet worden om de **deskundigheid en faciliteiten naar de scholen in Tholen** te halen.

4. Zorg voor elkaar

- **Zorg voor kwetsbaren en ouderen**

Wáár moet ik zijn voor wát?! Help! Antwoorden moeten terug te vinden zijn in een **toegankelijke vraagwijzer**. Kwetsbaren en ouderen die dit niet zelf kunnen, moeten een beroep kunnen doen op een **contactpersoon** die hen daarbij helpt.

Gezond oud worden en langer zelfredzaam blijven vraagt om actieve deelname van deze groter wordende groep. **Combinatiefunctionarissen** kunnen hier een belangrijke rol in spelen. Zij kunnen een coördinerende rol vervullen tussen de betrokkenen, verenigingen, ouderenorganisaties en zorg- en welzijnsinstellingen.

5. Eerlijke economie

- **Toerisme en recreatie**

Toerisme & Recreatie moeten een nog belangrijker motor worden voor de plaatselijke economie. De gemeente Tholen en de ondernemers investeren in **natuur, cultuur, monumenten, watersport, duiken, surfen, fietsen, en wandelen**. En in nauwe samenwerking met Willemstad en Bergen op Zoom moet Tholen een geliefde aanmeerplaats voor **riviercruiseschepen** worden.

Onze inwoners vinden de gemeente Tholen een prachtige gemeente. Om dit op onderdelen te verbeteren, op peil te houden en uit te bouwen moeten we informatie hebben die de gemeente daarbij kan helpen. **De leefbarometer** is een goed instrument en zetten we daarvoor in.

Als het kabinet definitief kiest voor een duurzaam ecosysteem in het Volkerak-Zoommeer door verzilting en terugbrengen van getij dan wordt de uitvoering daarvan pas ter hand genomen als de zoetwateraanvoer en -beschikbaarheid voor de agrarische ondernemers is gerealiseerd en gegarandeerd.

Tholen blijft Tholen!

De gemeente Tholen is gebaat bij een **sterk en krachtig bestuur** en bij **gezonde financiën**. Dat is naast samenwerking nodig om **een zelfstandige gemeente** te blijven, want dat willen we! Dicht bij onze burgers!

Slotwoord

In ons verkiezingsprogramma is het verlangen en de inzet van het CDA-Tholen verwoord voor de gemeentepolitiek in de komende periode.

Wij willen vanuit christelijk perspectief met respect voor de levensbeschouwelijke en maatschappijvisie van iedere burger werken aan een goed woon-, werk- en leefklimaat. Wij vragen blijvend aandacht voor waarden en normen die de basis vormen voor een waarde(n)volle samenleving waarin iedereen zich veilig voelt.

Het gemeentebestuur staat ten dienste van en in relatie tot de samenleving. Het streven naar 'goed lokaal bestuur' moet daarop gericht zijn, waarbij burgers en maatschappelijke organisaties hun eigen verantwoordelijkheid kunnen nemen.

Het CDA blijft openstaan voor vragen, opmerkingen en ideeën. U/jij bent dan ook meer dan welkom om contact met ons op te nemen of u bij ons aan te sluiten.

We vertrouwen op uw betrokkenheid en inzet voor de samenleving en hopen ook op uw stem en steun te mogen rekenen.